

D E X X X X X X X X X X Z I E

21 mai 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții de Apel Chișinău

În componența:

Președintele ședinței, judecător

Budăi Nelea

Judecători

Guzun Maria și Muruianu Ion

examinând în ordine de recurs cererea de recurs înaintată de XXXXXXXXXXXX împotriva încheierii Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 21 martie 2019, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de XXXXXXXXXXXX către XXXXXXXXXXXX cu privire la apărarea onoarei și demnității,-

C O N S T A T Ă :

La 31 iulie 2018, XXXXXXXXXXXX s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui XXXXXXXXXXXX solicitând obligarea pârâtului de a dezminți informația defăimătoare, denigratoare și falsă furnizată în cadrul emisiunii „Пятница” cu Anatolie Golea din 29 decembrie 2017, dezmințirea informației menționate supra să fie efectuată în cadrul aceleași emisiuni „Пятница” cu Anatolie Golea de la canalul „PTP” în următoarea ediție a acesteia, repararea prejudiciului moral în mărime de 1 ban.

Totodată a solicitat repunerea în termen pentru înaintarea acțiunii, pe motiv că din momentul când a aflat despre difuzarea informației denigratoare și până la înaintarea acțiunii judiciare, a efectuat o serie de acțiuni cu scopul restabilirii echității și onoarei defăimate, materializate prin sesizarea organelor de resort despre starea creată.

La 29 ianuarie 2019, reprezentantul pârâtului – intimat XXXXXXXXXXXX, avocatul XXXXXXXXXXXX, a înaintat instanței de judecată cerere privind ridicarea excepția de tardivitate a cererii de chemare în judecată în temeiul art.186¹ CPC, solicitând respingerea cererii de repunere în termen a lui XXXXXXXXXXXX ca neîntemeiată și depusă peste termen, admiterea cererii privind excepția de tardivitate și respingerea acțiunii ca fiind tardivă.

Prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 21 martie 2019, s-a respins cererea reclamantului Gheliei Fiodor cu privire la repunerea în termenul de înaintare a cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată. S-a respins, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul XXXXXXXXXXXX către XXXXXXXXXXXX privind dezmințirea informației defăimătoare, denigratoare și falsă, furnizată în cadrul emisiunii „Пятница” cu Anatolie Golea din XXXXXXXXXXXX cu încasarea prejudiciului moral în mărime de un bănuț.

La 27 martie 2019 XXXXXXXXXXXX, a declarat cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 21 martie 2019, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, cu dispunerea restituirii spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată în instanța de fond.

În susținerea cererii de recurs a menționat că în cadrul examinării litigiului, partea intimată a înaintat o cerere privind aplicarea excepției de tardivitate, în temeiul art. 186¹ CPC RM, pe motivul expirării termenelor de înaintare a prezentei acțiuni.

Indică că cererea a fost examinată concomitent cu solicitarea recurentului de a fi repus în termen pentru înaintarea prezentei acțiuni judiciare.

Comunică că nu este de acord cu încheierea menționată, o consideră neîntemeiată și nefondată, pasibilă a fi casată, specificând că la 29 decembrie 2018, în cadrul emisiunii „Пятница” cu Anatolie Golea, de la canalul „PTP”, a fost difuzat un interviu, avându-1 ca invitat pe președintele Republicii Moldova, XXXXXXXXXXXX.

Susține că în rezultatul vizionării emisiunii în cauză, a fost stupefiat de declarațiile false și denigratoare emise în adresa persoanei sale, fiindu-i lezată onoarea, demnitatea și reputația profesională, în postura sa de președinte al Comisiei pentru Controlul Public din cadrul Consiliului Societății Civile de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Afirmă că se consideră denigrat de declarațiile emise de XXXXXXXXXXX și întru restabilirea echității și apărării onoarei și demnității profesionale, a efectuat o serie de acțiuni prin care a încercat să își reabiliteze imaginea.

Remarcă că a sesizat organele de resort ale Republicii Moldova, înaintând plângeri către Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Interne al RM, iar în răspunsurile oferite de aceste instituții, se face trimitere la faptul că nu a fost constatată înfrunerea elementelor contravenționale și a faptului că președintele țării se bucură de imunitate, prin prisma art. 81 (2) Constituția Republicii Moldova, respingându-i solicitările.

Menționează că în contextul în care sesizările înaintate organelor de resort au fost respinse, a înaintat și o cerere prealabilă către intimat, prin care i-a solicitat dezmințirea informației difuzate sau prezentarea actelor și scrisorilor ce ar denota efectuarea, de către recurentul XXXXXXXXXXX, a acțiunilor descrise anterior, însă solicitarea sa a rămas ignorată.

Relevă că prin intermediul poștei, a recepționat răspunsul la somația înaintată, care invocă motive absolut nejustificate care au stat la baza respingerii pretențiilor solicitate de a fi efectuate.

Comunică că toate acțiunile relevate mai sus denotă faptul că de la difuzarea emisiunii în cauză și până la intentarea acțiunii judiciare către Judecătoria Chișinău, sector Centru, a efectuat o serie de acțiuni menite să își reabiliteze imaginea și reputația denigrată și nicidecum nu a adoptat o poziție pasivă, de așteptare a soluționării.

Indică că din acest considerent, a și solicitat repunerea în termen pentru înaintarea acțiunii respective, lucru, însă, omis de instanța de fond, fiind ferm convins de faptul că instanța de judecată, în mod neîntemeiat și abuziv, a respins cererea de repunere în termen și a admis cererea privind excepția de tardivitate, privindu-l de dreptul de a -și reabilita imaginea și reputația.

Intimatul XXXXXXXXXXX, în termenul fixat de instanța de recurs, nu a depus referință.

Studiind și analizând motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că recursul este nefondat și pasibil de a fi respins cu menținerea încheierii instanței de fond, având în vedere următoarele considerente.

În conformitate cu art.423, 424 alin. (1) și art. 426 alin. (3) CPC, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii, recurentul respectând acest termen.

În baza art. 427 lit.a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art.432 CPC, sunt prevăzute temeiurile declarării recursului:

(1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b1) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea eronată a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea

care decizia de sus sau a la rândul său a celorlalți membri ai instanței de recurs să fie revizuită și să se revizuiască cu privire la probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Convingerea instanței de recurs privind respingerea recursului se bazează pe argumentele ce urmează.

Din materialele cauzei rezultă că recurentul-reclamant XXXXXXXXXXXX la data de 31 iulie 2018, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui XXXXXXXXXXXX solicitând obligarea pârâtului de a dezminți informația defăimătoare, denigratoare și falsă furnizată în cadrul emisiunii „Пятница” cu Anatolie Golea din 29 decembrie 2017, dezmințirea informației menționate supra să fie efectuată în cadrul aceleiași emisiuni „Пятница” cu Anatolie Golea de la canalul „PTP” în următoarea ediție a acesteia, repararea prejudiciului moral în mărime de 1 ban (f.d.4-7).

Totodată se constată că la data de 29 ianuarie 2019, reprezentantul pârâtului – intimat XXXXXXXXXXXX, avocatul XXXXXXXXXXXX, a înaintat cerere privind ridicarea excepția de tardivitate a cererii de chemare în judecată în temeiul art.186¹CPC, solicitând respingerea acțiunii ca fiind tardivă (f.d.27-28).

Cadrul legal relevant.

Cod de procedură civilă.

Articolul 3. Acțiunea legii procedurale civile în timp

(1) Instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanței judecătorești (hotărâri, încheieri, decizii, ordonanțe), precum și a actelor unor alte autorități în cazurile prevăzute de lege.

(2) Noua lege procedurală nu duce la modificarea efectelor juridice deja produse ca rezultat al aplicării legii abrogate și nu le desființează. De la data intrării în vigoare a noii legi procedurale, efectele vechii legi încetează dacă noua lege nu prevede altfel.

(3) Legea procedurală civilă care impune obligații noi, anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare nu are putere retroactivă.

Articolul 116. Repunerea în termen

(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(2) Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

(5) Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.

Articolul 183. Sarcinile de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare

(1) După ce primește cererea de chemare în judecată, judecătorul pregătește cauza pentru dezbateri judiciare, pentru a asigura judecarea ei justă și promptă.

(2) Pregătirea pentru dezbateri judiciare este obligatorie pentru orice cauză civilă și are ca scop:

a) precizarea legii care urmează a fi aplicată și determinarea raporturilor juridice dintre părți;

b) constatarea circumstanțelor care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei;

c) stabilirea componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane;

d) prezentarea tuturor probelor;

e) evaluarea oportunităților de soluționare a litigiului prin mediere;

f) examinarea și deciderea în privința cererilor depuse și neexamineate de instanța de judecată privind efectuarea expertizei, numirea/recuzarea expertului, reclamarea probelor, asigurarea acțiunii;

- g) stabilirea termenelor pentru efectuarea actelor procedurale;
- h) stabilirea locului, a datei, a orei și a duratei ședinței de judecată;
- i) stabilirea ordinii și timpului necesar pentru audierea martorilor, a experților sau a altor persoane, pentru efectuarea altor acte procedurale.

Articolul 184. Încheierea privind pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare

Încheierea privind pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare se emite de către judecător, fără înștiințarea participanților la proces, în decursul a 15 zile de la data la care s-a dat curs cererii de chemare în judecată, cu enumerarea actelor ce urmează a fi efectuate pentru pregătirea cauzei și cu indicarea termenelor îndeplinirii lor.

Articolul 185. Actele judecătorului de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare

(1) Judecătorul, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, îndeplinește următoarele acte:

- a) soluționează problema intervenirii în proces a coreclamanților, copiriților și intervenienților;
 - a1) concretizează dacă reclamantul a prezentat toate probele, oferind, la solicitare, un termen suficient pentru prezentarea sau reclamarea probelor;
 - b) expediază pîrîtului și, după caz, intervenientului copiile de pe cererea de chemare în judecată și de pe înscrisurile anexate la ea întru confirmarea pretențiilor reclamantului și stabilește data pînă la care pîrîtul și, după caz, intervenientul urmează să prezinte o referință scrisă privind acțiunea reclamantului și toate probele necesare;
 - c) remite reclamantului și, după caz, intervenientului copiile de pe referință și de pe înscrisurile anexate la ea și stabilește data pînă la care urmează să fie prezentate toate probele suplimentare;
 - c1) remite pîrîtului și, după caz, intervenientului principal copiile de pe înscrisurile prezentate suplimentar de către reclamant sau intervenientul principal după studierea referinței;
 - d) ia măsuri pentru concilierea părților, explică părților dreptul de a recurge la mediere, le informează despre esența, avantajele și efectele medierii sau le propune să participe la o ședință de informare cu privire la soluționarea litigiilor prin mediere;
 - e) explică părților dreptul de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului și efectele unui astfel de act;
 - f) soluționează problema citării în ședință de judecată a martorilor sau îi interoghează la locul aflării lor, conform art.136 alin.(1);
 - g) în condițiile prevăzute de lege, reclamă organizațiilor și persoanelor fizice probele necesare;
 - h) la solicitarea părților sau în cazurile prevăzute de lege, dispune din oficiu efectuarea expertizei;
 - i) rezolvă problema introducerii în proces a specialistului sau interpretului;
 - j) în caz de urgență, la cererea părților, cercetează la fața locului înscrisurile și probele materiale, cu înștiințarea participanților la proces;
 - k) trimite delegații judecătorești;
 - l) soluționează problema asigurării acțiunii;
 - m) soluționează, la cerere sau din oficiu, problema strămutării cauzei la o altă instanță judecătorească;
 - n) la cerere, soluționează excepția de tardivitate a pretențiilor;***
 - o) soluționează primirea cererii de modificare a cererii de chemare în judecată sau, după caz, a cererii reconvenționale, în condițiile art.60 alin.(21) și (3) sau, respectiv, art.173;
 - p) explică participanților la proces consecințele încălcării termenelor de efectuare a actelor de procedură;
 - q) soluționează cererile participanților la proces privind încetarea procesului sau scoaterea cererii de pe rol;
 - r) coordonează cu părțile stabilirea datei ședinței de judecată, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor;
 - s) stabilește ordinea și durata necesară pentru audierea martorilor, a experților, a specialiștilor, precum și pentru efectuarea altor acte procedurale;
 - t) stabilește locul, data, ora și durata ședinței de judecată;
 - u) efectuează alte acte procedurale.

(2) Pentru clarificarea tuturor aspectelor legate de pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare, în special a celor referitoare la prezentarea probelor, judecătorul poate convoca părțile în ședință de pregătire. În ședința de pregătire, participanții la proces pot formula cereri și demersuri în condițiile legii.

(3) În cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare, participanții la proces pot formula cereri de recuzare a judecătorului, a expertului, a specialistului, a interpretului și a grefierului, cereri privind completarea temeiului acțiunii, mărirea sau micșorarea cuantumului pretențiilor, completarea acțiunii cu pretenții accesorii sau compensarea valorii obiectului pierdut sau pierit, precum și cereri de renunțare totală sau parțială la acțiune, recunoașterea totală sau parțială a pretențiilor sau demersuri de conciliere, inclusiv cu ajutorul mediatorului. Formularea cererilor de recuzare la etapa dezbaterilor judiciare este posibilă doar din motive pe care participantul la proces nu le-a cunoscut și nici nu putea să le cunoască în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare.

(4) Participanții la proces, doar în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, pot solicita, sub sancțiunea decăderii din acest drept, încetarea procesului în temeiul art.265 lit.a), c1), e), g) și h) sau scoaterea cererii de pe rol în temeiul art.267 lit.a), c), e) și h).

Articolul 186¹. Excepția de tardivitate

(1) Cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

(2) Excepția de tardivitate și, după caz, repunerea în termen se soluționează în ședință de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanților citați legal nu împiedică examinarea cererilor.

(3) Dacă nu se dispune repunerea în termen și/sau se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

(4) Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin.(3), este în drept:

a) să respingă recursul și să mențină încheierea;

b) să admită recursul și să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

(5) Dacă se dispune repunerea în termen și/sau excepția de tardivitate se respinge, instanța de judecată emite o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul și continuă examinarea cauzei.

Instanța de recurs reține că aplicabil speței sunt și prevederile *Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din XXXXXXXXX*.

Articolul 1. Scopul și sfera de aplicare a legii

(1) Prezenta lege are scopul de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum și un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare și apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și vieții private și de familie ale persoanei.

(2) Prezenta lege nu reglementează raporturile juridice ce țin de accesul la informații, acordarea dreptului la replică concurenților electorali în campania electorală și apărarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe.

Articolul 14. Procedura de examinare a cauzelor cu privire la defăimare

(1) Cauzele cu privire la defăimare se examinează în procedură contencioasă conform prevederilor prezentului capitol și ale Codului de procedură civilă.

(2) Cauzele cu privire la defăimare când nu este cunoscută sursa ce a răspândit informația defăimătoare și nici autorul informației ori când persoana juridică ce a răspândit informația a fost lichidată și nu este cunoscut autorul articolului ori al informației defăimătoare sau acesta a decedat se examinează conform procedurii cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică.

Articolul 15. Cererea prealabilă

(1) Persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informației și/sau persoanei juridice care a răspândit-o rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată.

(2) Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informația defăimătoare. Acesta este un termen de prescripție. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile.

(3) Persoana va indica în cerere informația de care o consideră defăimătoare și, în cazul răspândirii unor relații cu privire la

fapte, circumstanțele care demonstrează că informația este în esență falsă sau, în cazul răspîndirii judecăților de valoare, circumstanțele care demonstrează că acestea nu se bazează pe un substrat factologic suficient.

Articolul 17. Termenul de adresare în instanța de judecată

(1) Cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare poate fi depusă în termen de 30 de zile. Acest termen curge de la:

- a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă;
- b) data expirării termenului pentru examinarea cererii prelabile.

(2) Termenul specificat la alin.(1) este termen de prescripție.

(3) Persoana poate fi repusă în termenul de prescripție dacă a omis acest termen din motive justificate și a înaintat cererea de chemare în judecată în termen de 30 de zile de la data dispariției motivelor care justifică repunerea în termen.

(4) În cazul în care, concomitent cu depunerea cererii principale, nu au fost înaintate pretenții cu privire la compensarea prejudiciilor, instanța de judecată va respinge cererea pentru compensarea prejudiciilor depusă ulterior.

Colegiul notează faptul că, așa cum rezultă din acțiune și din actele pricinii, obiect al prezentului litigiu reprezintă pretenția reclamantului-recurent XXXXXXXXXXXX cu privire la obligarea pârâtului de a dezminți informația pretins a fi defăimătoare, denigratoare și falsă furnizată în cadrul emisiunii „Пятница” cu Anatolie Golea **din 29 decembrie 2017**, dezmințirea informației menționate supra să fie efectuată în cadrul aceleași emisiuni „Пятница” cu Anatolie Golea de la canalul „PTP” în următoarea ediție a acesteia, repararea prejudiciului moral în mărime de 1 ban.

Colegiul atestă că la **07 mai 2018** reclamantul XXXXXXXXXXXX s-a adresat către **pîrîtul XXXXXXXXXXXX cu cerere prealabilă** solicitând dezmințirea informației defăimătoare, denigratoare și falsă furnizată de DV în cadrul emisiunii „Пятница” cu Anatolie Golea din ziua de 29 decembrie 2017, de la canalul „PTP” în privința persoanei sale, prin declararea faptului că subsemnatul, în calitate de președinte al Comisiei pentru Controlul Public din cadrul Consiliului Societății Civile pe lângă președintele Republicii Moldova, ar fi solicitat desființarea comisiei nominalizate supra; ar fi semnat scrisori în ambasadele acreditate în Republica Moldova, solicitând, în mod autoritar, mijloace financiare de la acestea; ar fi semnat scrisori folosind antetul Președinției Republicii Moldova; și dezmințirea informației menționate supra să fie efectuată în cadrul aceleași emisiuni „Пятница” cu Anatolie Golea de la canalul „PTP” cu repararea prejudiciului moral în mărime de 1 bănuț (f.d.13-14).

Remarcă instanța de recurs că prin **răspunsul Aparatului Președintelui Republicii Moldova din 21 mai 2018** nr.02/1-07-5 reclamantului i s-a comunicat că cererea nu urmează a fi examinată din considerentul că termenul de prescripție privind dezmințirea informației pretinse a fi defăimătoare a expirat, deoarece emisiunea televizată la care se face referire a fost difuzată în data de 29 decembrie 2017.

Totodată, Colegiul reține că **prezenta acțiune este înaintată în justiție la data de 31 iulie 2018.**

Prin urmare, Colegiul atestă că, deși răspunsul la cererea prealabilă a parvenit la **21 mai 2018**, reclamantul a depus acțiunea în judecată în data de **31 iulie 2018**, **adică cu omiterea termenului de 30 zile stabilit imperativ în art.17 alin.(1) al Legii nr.64 din XXXXXXXXXXXX cu privire la libertatea de exprimare .**

Mai mult, Instanța de recurs, atestă că, reclamantul a omis și termenul de înaintare a cererii prelabile prevăzut expres în art.15 alin.(2) al Legii nr.64 din XXXXXXXXXXXX cu privire la libertatea de exprimare, or, **cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informația defăimătoare. Acesta este un termen de prescripție.**

Colegiul reține că prima instanță just a dispus respingerea cererii cu privire la repunerea în termenul de înaintare a cererii de chemare în judecată, or, faptul invocat de către recurentul-reclamant XXXXXXXXXXXX precum că termenii au fost omiși justificat deoarece până la înaintarea acțiunii în judecată au fost efectuate o serie de acțiuni în scopul restabilirii echității și onoarei defăimate materializate prin sesizarea organelor de resort, nu poate fi reținut ca temei de repunere în termen privind înaintarea acțiunii în judecată, așa cum prevederile Legii cu privire la libertatea de exprimare, care indică expres procedura și termenele de soluționare a unui asemenea litigiu.

Deci, din perspectiva prevederilor imperative reflectate la art.15 și art.16 al Legii cu privire la libertatea de exprimare, coroborate cu art.116 alin.(4) CPC, Colegiul reliefa **că repunerea în termen solicitată de reclamant, în principiu, nu poate fi dispusă, indiferent de motivele invocate în acest sens.**

Colegiul găsește oportun a scoate în evidență că o astfel de soluție este conformă jurisprudenței Curții Europene a drepturilor omului, care, fiind confruntată cu soluționarea cauzelor Dacia S.R.L. v. Moldova (nr.3052/04, 18 martie 2008) și Roșca v. Moldova (nr.6267/02, 22 martie 2005), a reiterat că „rolul jucat de termenele de prescripție este de o importanță majoră atunci când este interpretat Preambulul Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante”.

La fel, Curtea Europeană, într-o jurisprudență constantă,(Hotărârile CtEDO Popov v. Moldova (nr.2) din XXXXXXXXXXXX; Melnic v. Moldova din 14 noiembrie 2006; Ponomaryov v.Ucraina din 03 aprilie 2008) a apreciat ca încălcare a dreptului la un proces echitabil. garantat de art.6 din Convenție. situațiile în care instanțele iudecătorești naționale admit nemotivat prelungirea termenului de

depunere de către pârți a unui act procedural.

Mai mult ca atât, în hotărârea pronunțată de instanța europeană la 13 septembrie 2011 în cauza Dragostea Copiilor-Petrovschii-Nagornii c. Moldovei (cererea nr. 25575/08), CtEDO a stabilit că nejustificarea raționamentelor pentru prelungirea termenului de prescripție reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

Subsecvent, instanța de recurs reține că excepția de tardivitate a fost invocată de reprezentantul intimatului-pârâtă XXXXXXXXXXXX, avocatul XXXXXXXXXXXX și just a fost soluționată de judecător în cadrul fazei de pregătire a pricinii pentru dezbateri judiciare, fapt care nu a fost negat de recurent.

Aici, Colegiul observă că prin încheierea din 06 august 2018 (f.d.18), în vederea pregătirii pricinii pentru dezbateri judiciare, a fost fixată ședința de judecată pentru data de 14 noiembrie 2018, ora 11:00 iar la 14 noiembrie 2018 ședința de judecată, nu a avut loc, din motiv că judecătorul a lipsit din motive personale, ședința de judecată fiind amânată pentru data de 29 ianuarie 2019, și anume la faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, reprezentantul pârâtului avocatul XXXXXXXXXXXX a invocat excepția de tardivitate (f.d.27-28).

Concomitent, instanța de recurs menționează că recurentul-reclamant, contrar prevederilor art.432 CPC, în cererea de recurs, nu a invocat absolut nici un argument întemeiat, care ar combate concluziile din încheierea atacată și nu a prezentat careva motive ce ar face pasibil casarea încheierii supuse recursului.

Respingând recursul instanța de recurs pune în evidență faptul că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale că, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebat și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În virtutea celor expuse, Colegiul respinge, ca fiind nefondate și lipsite de relevanță, toate alegațiile recurentului.

Deopotrivă, instanța de recurs relevă că, conform jurisprudenței CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Așadar, din argumentele relatate supra și ținând cont de faptul că încheierea primei instanțe este întemeiată și legală, în concordanță cu art.239 CPC, instanța de recurs reiterează concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea.

Din aceste raționamente, în conformitate cu art. art. 423-427 lit. a), 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

D E XXXXXXXXXXXX D E :

Se respinge recursul declarat de către XXXXXXXXXXXX.

Se menține încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 21 martie 2019, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de XXXXXXXXXXXX către XXXXXXXXXXXX cu privire la apărarea onoarei și demnității.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte ședinței

Judecător

Judecător

Budăi Nelea

Guzun Maria

Muruianu Ion